

LIETUVIS BRAZILIJOS

1 METAI

Direkcija: St. Puišys
J. Silickas

S. PAULO, 1929 m. vasario 24 d.

Ats. Red. J. Rūškys

7 Nr.

Red. ir adm. būstinė: R. da CONCEIÇÃO 75 nr. Telef. 4-0896 | Laiškams „Lietuvis Brazilijoje“, Caixa Postal 3311 S. Paulo

Leidėjų pranešimas.

Atsprašom gerbiamųjų „LIETUVIO BRAZILIJOS“ skaitytojų, kad šis septintas numeris leidžiamas tik šešių puslapių. Tai padaryti privertė laikinas finansinis trūkumas. Šešių puslapių gal būtų dar išeis ir aštuntas numeris, bet toliau bus leidžiama 8 puslapių ir „LIETUVIS BRAZILIJOS“ eis kaip ejo iki šiol.

Leidėjų vardai.

Stasys Puišys, fakt. „Lietuvio Brazilijoje“ redaktorius

Bar i plunksnos darbininkus

Didelis, palankus ir lėtas „Lietuvis Brazilijoje“. Jį, kaip ir ta malonų vyrą, visi išdykėliai, visi nedekleliai pešioja ir jo nesigaili, nes jis visado malonūvisiems. Bet to didžiulio „L. B.“ didvyriams, kurie nenulstamai dirba beardai sužėlusį išėvijį vienybės ir padarumo lauką, turi būt labai tenka nuliūsti, kuomet mato, kaip svaido purvais nežino kokio raugo sugadinti dventelmenai! Jų sunkią baltąją nastą, kurią neša del visų labo. Bet nenuliskit, prašau visų skaitytojų vardu, nes tik jūsų laikraščio tobulybės švieselė yra visų gražiausioji. Ateis laikas lig tas smulkusis lietuvis nuplaus purvą ir našta sukioti bus dar baltesnė, negu buvo pradžioje, o mes skaitytojai džiaugsimės visados, kad turime laikraštį, kuris visai vertas yra populerus.

Asmenys paniekinantį bei garbę plėšiantį autoriaus p. Rūškio del straipsnio tilpusio 5-ame numeryje „Bananu kultūra“ yra daugiau, negu begėdziai. Nežinau — bet manau kad tie purvini yra iš žemių pardavimo bei emigracijų biznierių tarpo, nes šmeižto žūziai beprasmiški ir nesąžiningi, nes šmeižto autoriai tik šmeižė, tik darto p. Rūškio garbę, bet kuomi bananai nepelningas produktas, garbės plėšikai nenurodė, tad kyla klausimas: kodėl gi? arba kuomi gi tas rimtai nuosirdus p. Rūškio straipsnis peiktinas? Kuomi tas visuomenei suteiktasai susipažinimas su bananų kultūra neigtinas? Ne jau tik, kad nepamiršo paminėti C. naneos uosto ir jos apylinkės? O gal iš tikrųjų tenai bananai gerai užderėtų? Ar bene skaitytojų vardu norėčiau tarti p. Rūškiumi malonų „Ačiū“, nes patarimai yra visi išėviję reikalingi. Reikia: jeigu pabūgti šmeižto, niek naudingo del Lietuvos visuomenės suteikti būtu neįmanoma, tad kam ir laikraščiai tie bebūu reikalingi? Vienu žodžiu: Plunksnos darbininkai bendradarbiaujantieji „P. A. L.“ ir „Garsė“, teikia straipsnių tik laikraščio lakštui sugadinti, kurių ir p. p. redaktoriai del kažkokių priežasčių nevengia. Vi-gi gėda tokiomis juodomis mintimis vaikščioti laikraščiams pas žmones, kurie yra doros pasilgę.

Neturinti giedrios sąžinės panorėjo net, kad p. Rūškis „bišius“ išgaudytų, kurių visose Brazilijos provincijose yra iki valios.

Svarbu būtų žinoti, ka gera yra padarę laikraščio jaudrumo ardytojai visuomenės labai parduodami savo zemes savotiškojo biznio labui ar jie išgaudo bišius? Reikėtų nepamiršti, kad žemė, kur tik derliui naudingesnė, ten ir bišų yra daugiau, nežinau tik kaip Paranoje, ten gal ir mažiau.

Būtų naudinga, jeigu žinovai kaip nuobūių apsiginti, žinių patarimui su teiktų j laikraščius. Šiaip gi, tik ardyti viską, kas padoru, liūdnas dalykas.

Imkime, kad ir „Garsė“ — šestąjį numerį, kur randasi „Telegrama iš Peklo“,

Lietuvos žinios

Litas laikosi tvirtai.

Iš Lietuvos Banko balanso gruodžio 31 d. matyti, kad litų apyvartoje banknotais yra 84 milijonai 773 tūkstančiai ir metaliniais pinigais 1 milijoną 843 tūkstančiai. Tų pinigų padengimas — aukso ir sidabro fondas — 38 milijonų 628 tūkstančių litu sumoje ir svetimai valiuta — 43 milijonai 620 tūkstančių litu, reiškia viso padengimo yra 82 milijonai 248 tūkstančiai litu.

Esant įstatymu vienas trečdalis banknotų gali būti nepadengta.

Parduodamas miškas.

Sausio pradžioje parduota miško iš varžytinių už 830.562 litu, o sausio 15-16 d. parduota už 2.286.000 litu.

Atgis „Vilkolakis“.

Sausio 8 d. Kaune Muzikos Mokyklos rūmuose įvyko plačiai zinomojo špou teatro „Vilkolakio“ narių susirinkimas šiam teatrui atgaivinti.

Fanelė be nosies.

1928 metais Kauno kavalierius Kazys Abelis nukando, matyt iš didelės meilės, panelei Anei Markonienei nosį. Bet nabagas už tai pakiuvo teisman, kuris jam davė 1 metus 6 mėnesius sunkaus kalėjimo.

Lietuviški garlaiviai plaukios vandenyne.

Sausio 19 d. iš Hamburgo atplaukė į Klaipėdos uostą du garlaiviai, kuriuos nupirko lietuviška garlaivių draugija „Lietgar“. Vienas iš garlaivių pavadintas „Pelanga“, o kitas „Klaipėda“. Jie plaukios su prekėmis tarp Anglijos, Vokietijos, Prancūzijos ir Lietuvos ir visuomet su lietuviška vėliava.

Svetimtaučiai Lietuvoj.

Svetimtaučių Lietuvoj yra 17.566. Daugiausia Vokietijos piliečių, nes viso 2929. Mažiausia Turkijos, nes tik vienas. Brazilijos — irgi vienas.

Už kiek pragerta.

1928 m. visoje Lietuvoj parduota degtinės ir spirito (be alaus ir vyno) už 38 milijonus litu. Daugiausia parduota Kauno, Vilkaviškio ir Panevėžio rajonuose, mažiausia — Utenos ir Tauragės rajonuose.

Jaunimas ir organizacijos.

Lietuvoj išleistas įstatymas, kuriuo einant uždraudžiama jaunimui iki 21 metų, be tėvų leidimo, priklausyti kokiam nors draugijai.

rašyta kažkokio peklos sekretoriaus. Tikrumoje jam ir tikto sekretoriauti pas Belzebubą, nes straipsnis nieko nevertas, purvo glėbis ir viskas. I ką jis taikintas, kokios niekybės keliu jis sugalvotas, aš nesuaprantu.

Gerbiamieji ponai plunksnos vartotojai, būkime nors syki užaugusiais vyrais, jeigu gero nemokame, geriau nedirbkime, nes ir jums ir visai šėlviijos visuomenei gėda. Liaukimės purvais ir žarijomis it piemenėliai žaidė, nes nenaudinga. Lietuva motutė verkiu, kuomet mes niekų vainiką nešiojame ir didžiuojamės, lyg būtū gražu. J. Virbiekas.

Nuo Redakcijos. Šis straipsnis buvo surinktas 6 n., bet dėl vietos stokos laikrasty nebuvo patalpintas.

Nuo Redakcijos. O kaip išaiškinti dalyką: vaikus jau gali ve-turėdamas 16 — 18 metų o mergaitėkėi 14 — 16 metų. Vadinas, iki 21 metų jie gali būti tėvai, turėti vaikų. Išėis taip, kad tėvai be tėvų leidimo negalės priklausyti kokiam nors draugijai. Savo vaikams jie, kaip tėvai, aišku, galėtų išduoti tokius leidimus, bet sau ne. Patys neturėdami teisės galėtų tokią teisę suteikti kitiems.

Kortos padarė žmogžudžiais.

Vyriausiasis Tribunolas sausto 5 d. svarstė iš Debeikių v. Gečių dvaro, kilusį Jono ir Igno Štinių bylą. Jiedu buvo kaltinami, kad 1926 m. gruodžio 8 d. nužudė savo draugą Kybartą, kuris juos apšūdavo, ir ji apipilė.

Su Kybartu jiedu susipažino Kaune, kai tas užsidirbęs kiek pinigų, buvo atvykęs į laikinąją sostinę, kur, kaip neblogas Teisų smuikiniukas, manė dar daugiau pasimokyti. Tačiau gyvenimą suėdė kortos. Susipažinęs su trimis mūrininkais jų tarpe ir broliai Štiniai, pradėjo leisti kortomis ir vis lošdavo. Daugiausia pralošdavo Štiniai. Tai jiems nepatiko, ir jie sumanė savo gabiu priešininku nušikratyti. Reikėjo tik progos, kuri pasitaikė gruodžio 8 d.

Susidėję pinigų, pasisamdė automobilį ir išvažiavo į Uteną. Dar neprivažiavus miesto, siferis sugrąžino atgal, o patys pėsčiomis tęsė kelionę. To Štiniams tik ir terekėjo. Išvilioję Kybartą į laukus, tuoj viens smogė mūrininko kirveliu į pakaušį, o antrasis padėjo pribaigti. Užmušę, atėmė iš jo pinigus ir visus daiktus, įmetė lavoną į upę, o patys pėsti iškeliavo į Kauną. Tačiau netrukus žmogžudžius sugavo policija, ir jie buvo atiduoti į teismą.

Panevėžio apygardos teismas, išnagrinęs jų bylą abu pripažino kaltais ir Igna Štinį nuteisė kalėti iki gyvos galvos, bet pritaikęs amnestijos įstatymą, paliko dar 20 metų, Joną — 20 metų, pritaikęs amn. įstatymą — 7 metus.

Vyr. Tribun las Panevėžio apygardos teismo sprendimą patvirtino.

São Paulo lietuviški knygynai.

São Paulo mieste yra net trys lietuviški knygynai.
1) Vilioj Belloj privatiškas Stasio Paukščio knygynas. Knygų yra apie 130 tonų. Daugiausia — apysakos, romanai, bendrai beletristika. Už skaitymą mėnesiui ima po 3 milreisus.
2) Lietuvių Rymo katalikų parapijos klebono Valačio knygynas. Jame yra keletą šimtų įvairaus turinio knygų. Mokesnis nustatytas mėnesiui 2 milreisai.
3) Organizuojamas Lietuvos Klūbo knygynas, kuriam paveda savo visas knygas studentas Laskauskas.

KAS DAUGIAU SUVALGO DUONOS.

Daugiausia duonos suvalgo belgas. Jis suvalgo nedaugiau nemaziau kaip 273 kilogramus. Kiti suvalgo daug maziau: prancūzas suvalgo per metus 250 kilogramų, olandas — 210, vengras — 201, ispanas — 190, rusas 180, austras — 176, anglas — 170, amerikonas — 165, vokiečiai — 158, šveicaras — 130. Kiek lietuvis duonos per metus suvalgo, sunku pasakyti, bet reikia manyti, kad daugiau, negu belgas, nes lietuvis bulves ir košę ir Brazilijos riziuz su duona suvalgo.

„LIETUVIO BRAZILIJOS“ prenu neratos kaina:

BRAZILIJOS ir VISOJ PIETU AMERIKOJ metams 12\$000
pusei metų 7\$000
3 mėnesiams 4\$000

I Lietuvą ar kurią kitą šalį metams 20\$000

Užsakant iš Lietuvos ar kitos pasaulio šalies metams 3 dol. U. S. A.

Atskiro numerio kaina 300 reisų.

Visiems aukavusiems 16 d. vasario š. m. S. Paulo lietuvių choro reikalams įpaučiai kl. J. Valaičiui ir p. Rūškiui, choro vardu tariu širdingą ačiū.

S. Krašauskas.
Lietuvių choro vedėjas.

AR GALIMAS GYVENIMAS ANT MĖNULIO.

Astronomai jau senai susekė, kad ant mėnulio nėra oro. Kadangi be oro nieks negali gyventi, tai aišku, kad ten ir jokios gyvybės nėra. Dar yra viena priežastis, kuri daro gyvenimą ant mėnulio negalimą.

Oras labai blogai praleidžia šilumą. Todėl jis sumažina saulės spindulių karstumą. Gi nuo žemės dar mažiau šilumą teišleidžia. Oras žemės, kaip Lietuvos kaliniai žiemą. Mat, plačiuose pasaulio erdvėse yra taip šalta, kad net įsivalzuoti negalima. Ten esti šaltis apie 270 laipsnių. Oras apsupa visą žemę ir blogai leidžia tiek šilumą, tiek šaltį praeiti, todėl žemė ir nesušala. O ant mėnulio oro nėra. Todėl vidudienį saulė kepina nežmoniškai. Prieš saulę karštis siekia beveik 200 laipsnių. O nakį šaltis pakyla taip pat iki 200. Ten ir dienos metu paauksnėję esti iki 100 laipsnių šaltis. Agrežus veidą į saulę, jį degintė degintų, o nuagrežus — stingtų nuo šaltio. Taigi, gyvenimas ten būtų nekoks.

G. M.

Su kumščiu išgarsino savo tėvynę ir sukrovė milijonus.

Yra Amerikoje vienas garsus lietuvis, tai boksininkas Sharkey (Šarkei) — Žukauskas.

Amerikiečiai boksa labai mėgsta. Geriausi boksininkai ten susikrauna milijonus dolerių. Rengiamos milžiniškos rungtynės, kurių žiūrėti susirenka po kelis šimtus tūkstančių žmonių.

Sharkey-Zukauskas yra labai garsus lietuvių boksininkas. Jis savo laimėjimais daug pridėjo prie išgarsinimo Lietuvos tautos Amerikoje. Jis yra daug nugalėjęs pasaulinių boksininkų, ir per paskutines rungtynes norėjo likti bokso karaliumi, bet pralaimėjo. Dabar jis vėl ruošiasi boksuotis ir atstatyti prarastą garbę.

Amerikos laikraščiai rašo apie jo milijonus. Jis turi gražiausioj Bostono miesto dalyje labai puikius rūmus. Be to, turi net tris grazius automobilius ir žada dar ketvirtą pirkti. Vienu automobiliu jie važinėja rytą, antru — po pietų ir trečiu vakare. Dėvi puikiausiais rūbais. Ir daug žinių paduoda Amerikos laikraščiai apie mūsų boksininką. K.

TAUTIEČIAI! Visi skaitykite ir platinkite didžiulius Brazilijoje lietuvių savaitinį laikraštį „LIETUVIS BRAZILIJOS“.

Nauja Vatikano valstybė.

(Pradžia 6 num.)

Visi dar gi nekatalikiški laikraščiai džiaugiasi laimingai pasibaigusiu ginču, kuris tęsėsi nuo 1870 metų ir drumstė viso pasaulio ramybę. Tai sutartį vieni vadina vienu iš svarbiausių pasaulinių įvykių, kiti stato jį aukščiau už pastarojo pasaulinio karo Versalio sutartį.

Rei balsai sako, būk Italijos vyriausybė pasidavė popiežiui, dar rečiau, kad popiežius nusilenkė. Sutartyse paprastai abidvi pusės nusileidžia. Italijos vyriausybė nusileido ta prasme, kad sudarė nelyginant valstybę valstybei, ar dar geriau turiant suteiktą popiežiui plataus eksterioritumo teisę, kuria einant p piežius ir jo mazoje teritorijoje gyvenantys pavaldiniai nepriklauso Italijos vyriausybei. Panašias teises turi kiekviena svetimos valstybės atstovybė. Panašias nors mažesnes teises turėjo popiežius ir ligi Šiolei, bet priėmėtas iš Italijos malonės be abipusės sutarties, be tarptautinio pripažinimo.

Nusileido ir popiežius ta prasme, kad laisvu noru išsivadėjo tu žemių ir nuosavybės, kurias jis teisėtai valdė iki 1870 metų. Toji nuosavybė buvo labai didė. Ji buvo igyta viso pasaulio katalikų aukomis. P popiežius sutiko patinti už ta užgrobtą nuosavybę menka atlyginimą, kad juo galėtų suselpti įvairių šalių misijonierius.

Kad geriau supratus šios sutarties reikšmę, reikia prisiminti istorinį šio klausimo vystymąsi. Jis yra labai senas. Jau šv. Petras apatitilas atvykęs į Romą be vyriausybės sutikimo buvo jos persikiojamas. Jis negalėjo turėti tie vienos pėdos nuosavios žemės, nors gaudavo iš tikinčių žymių dovanų krikščionių benruomenės reikalams. Kiti popiežiai per pirmus 300 metų taip pat negalėjo turėti jokios nuosavybės ant žemės, bet jie išikūrė po žeme urvuose, vadinamose katakombose, kur buvo pirmųjų krikščionių bažnyčios, salės, kapinės.

Tik 313 metais imperatorius Konstantinas suteikė bažnyčiai laisvę ir gausiai aplovaną jo. Popiežius ar geriau turiant bažnyčios žemę ir kita nuosavybė laikui bėgant augo. Ji buvo vartojama Kristaus moksliui tarp stabmeldžių plaunčių, ištremtųjų vyskupams išlaikyti, biednuomenę selpti. 327 metais Konstantinas iš Romos persikėlė į Konstantinopolį. Savo vietoj paliko valdinti kurtis apsigyveno Ravenoje. Roma liko be valdovo. Ja tme puli barbarų gaujos: gotai, vanalai, hunai. Romos laudis šaukėsi popiežių pagalbos. Popiežiai noroms nenoroms pasidare Romos globėjais. Pop. Leonas V šv. Romos imperatoriui išgelbėjo Romą nuo Atilos, t. Dievo rykštė pasitraukė nuo Romos vartų. Antru kart Leonas išgelbėjo Romos gyventojus nuo irities kuomet Geterikio vandalių gaujos degino ir plėšė Romos miestą. Kiti popiežiai ginė Romos laudį nuo imperatorių valdininkų savalės. Astuntam šimtmečij Lombardų gaujos užplūdo Italiją ir artinosi prie Romos.

Popiežius Steponas III šaukėsi teisėto Romos valdovo. Konstantino Koprofimo pagalbos. Kaip kiti ciečiai, taip ir šis nepildė savo pareigų gimi. Roma, Tuomet popiežius kreipėsi į Frankų katalikų Pepiną. Tas atmuše lombardus ir pavadė popiežiui valdyti Romą ir apylinkes Karolius Didysis patvirtino savo pirmtakui Popiežiui dovanojimą ir pavedė popiežiui daugiau provincijų. Tuo būdu Roma ir apylinkės žemėmis popiežiai valdė ligi 1870 metų.

Tais metais Garibaldi ir kiti Italijos žemių vienytojai įsibrėvė u kariuomene į Romą ir paskelbė ja visos Italijos sostine. Popiežius Pijus IX ginklu nesipriešino, bet užprotestavo, išsitarė Vatikanu rūmuose ir pasiskelbė kaliniu. Jis nepaliekė su Italijos vyriausybe jokiu santykiu nepriėmė jos kasmetinio atlyginimo (3 milijonu lyg) už užgrobtus turtes ir ligi šiol popiežiai nesileidavo iš Vatikano rūmų ribų. Nors Italijos vyriausybė sakėsi duocanti popiežiui laisvę, bet kontroliavo popiežiaus susi ikimą su katalikų pasauliu, leido laisvamatsams visai i emeti šv. Tėvą ir galėjęs valanda atsaukti

Kas girdėti pasaulyje

Lenkijoje dideli šalčiai.

„O Estado de São Paulo“ paduoda žinutę iš Paryžiaus, kad Lenkijoje vasario pradžioje šalčio kai kuriose vietose buvo net 53 (?) laipsniai.

Kryme karščiai.

Vasario pradžioje Kryme (Rusijoje) buvo dideli karščiai. Nežiūrint į tai, kad ten dabar žiema, šilumos daina iki 20 laipsnių.

Kaukaze žemės drebėjimas.

Kaukaze (Rusijoje) pradėjo žemės drebėti. Kai kurie miestai randas pavojuje. Žmonės bėga iš miestų į laukus. Aukų nėra.

Š. Amerika smarkiai ginkluojasi.

Iš V. Šingtono pranešimu, šiaurinėje Amerikoje išlaikyti kariuomenei išlaikyti numatoma biudžeto keliu 435 milijonai dolerių. Tokios aukštos sumos Š. Am. Karo ministerija ligiol nebuvo pareikalavusi.

Redakcijos pastaba. Karas paibaigė Š. Amerikos Uzsienio reikalų Ministeris Kellogg sugalvojė

ir tuos trupinius laisvės, kuriuos jam buvo suteikusi. Kitos valstybės neprotestavo prieš ta tarptautinių teisių laužymą. Popiežiaus atstovai nebuvo kviečiami į tarptautinius kongresus, kur buvo svarstoma pasaulio taika.

To nepaisant p piežiui pasiliko mornai pajega, su kuria skaitosi dar gi nekatalikiškos valstybės. 25 valstybės turi Vatikaną savo atstovybe. Tarp jų protestantiška Anglija, misoniška Prancūzija, stabmeldiška Japonija, musulmonų Turkija ir kitos. Kai kurios katalikiškos valstybės pavesdavo savo ginčus išspręsti popiežiui Tokiu būdu išvengta karo tarp Čili ir Argentinos, tarp Haitio ir San Domingo. Popiežius Leonas XIII išsprendė Karolino salų priklausomybę.

Vi-i taikos mylėtojai džiaugiasi dabar, kad popiežius gauna nepriklausomybę, nes jo atstovai dabar turės daugiau progos švelninti taikiai tarp Italijos ir Vatikano išspręsti santykius.

Viso pasaulio katalikai ypatingai džiaugiasi popiežiui pripažinta laisve. Jo laisvė tai visuotinos Bažnyčios laisvė. Jau kabama apie visuotnos santarpybos susaukima, kur laisvai galima bus aptarti šių dienu katalikų bažnyčios reikalus.

Garbė popiežiui Pijui XI, kuris savo išmintingumu ir taikingumu pasiekė pakelti katalikų Bažnyčios laisvę, garbę ir reikšmę. Lietuvis Katalikas.

amžinos taikos sutartį, kurią Š. Amerikos valdžia patvirtino ir kurią beveik visos valstybės pasirašė, tačiau nežiūrint į tai Karo ministerija ruošiasi į karą. Bet su kuo? Ateitis parodys.

Rusijoje trūksta duonos.

„Elkos“ pranešimu Leningrade duona pardavinėjama tik komunistų partijos nariams. Kiti gali gyventi ir be duonos. Štai kur vienybė!

Lėktuvas 131 val. ore

Radio pranešimu iš Los Angeles, karo lėktuvas „Question Mark“ pasiekė naują aviacijos rekorda. Jis išsilaikė ore 131 valanda ir dar tebesilaiko ore. Tą lėktuvą valdo majoras Spatzas.

Per savaitę 200 knygų.

„Daily Herald“ rašo, kad kiekvieną pereinų metų savaitę buvo atspausdinta Anglijoje po 200 naujų knygų. Nežiūrint to, Anglijoje vis skundžiasi, kad nėra ko skaityti.

Žemės drebėjimo Venezuoloje pasekmės.

Radio pranešimu Sausio mėnesį Venzueloje buvo didelis žemės drebėjimas, kuris padarė žmoniems labai daug nuostolių. Zuvusių yra 200 ir sunkiai sužeistų daugiau kaip 1000.

Meksikoje paskelbta katalikams amnestija.

Ziniomis iš Meksikos, naujas Meksikos prezidentas Giles paskelbė visuotiną katalikų amnestiją. Manoma, kad amnestija sudarys pirmą žingsnį prie sutarties sudarymo su Vatikanu.

Serga Popiežiaus sekretorius.

Popiežiaus Pijaus XI sekretorius Kardinalas Gašpari apsergo gripe, kuri jau perėjo į plaučių uždegimą. Nors kardinalas yra labai stiprus, tačiau tokia me amžiuje plaučių uždegimas yra pavojinga liga. Kardinalas turi 76 metus.

Lenkai nusileido.

Tik šiais metais lenkai įvedė lietuvių kalbą dėstymą Vilniaus universitete. Lietuvių kalbą dėsto kun. Zajančauskas. Tai didelis lenkų nusileidimas.

30 milijonų franku pasisavino.

Radio pranešimu, Saint Galleno, Šveicarijoje suimtas Paryžiaus bankininkas Pauguement, kuris pasisavino 30 milijonų frankų.

Tautos šventės paminėjimas.

Šiomet Tautos šventės paminėjimas mūsų São Paulo lietuvių kolonijoje buvo nekoks. Tam priežastis — mūsų nesusiorganizavimas, o gal ir kas kitas.

Tautos šventės paminėjimas įvyko lietuvių Rymo katalikų parapijos salėje.

7 val. vakaro bžnyčioje buvo iškilmingos pamaldos, kurias laikė klebonas kun. Valaitis. Laikė pamaldų choras giedodamas šventas lietuviškas giesmes. Po „Te Deum laudamus“ ir po pamokslų, kurį pasakė kun. Valaitis, lietuviai susirinko į salę.

Prie „cenos plėvėsuoja dvi vėliavos — lietuviška ir brazilijoniška. Šventę atidarė p. Juozas Ruškys prakalba apibūdindamas trumpais žodžiais Lietuvos Nepriklausomybės kūrimąsi ir šventės reikšmę mūsų tautai. „Tebūnie šiandien garbė kentėjusiems ir mirusiems dėl tautos idealų, dėl Tėvynės la svėsi!“ Visi susirinkusieji po tų žodžių pagerbimui tų mirusiųjų sustoja, o vėliavos nusileidžia. Po to giedama Tautos himnas.

Dar prakalbas sakė kun. Valaitis ir p. St. Krašauskas.

Po prakalbų choras, pono St. Krašausko vedamas, padainavo tris dainas: „Kariška daina“ Tallat-Kelpšos, „Trijų seselių“ J. Bendoriaus ir „Blezingalės“ Bačiūio. Choras visiems patiko, net „Blezingalės“ turėjo bisuotį.

Po viskam susirinkusieji choro reikalams paukavo apie 80 milreisu. Salėje dalyvavo apie 150.

Redakcijos prierasas: Sausio 21 d. mūsų redakcija buvo gavusi raštą N. 1 iš Lietuvių Kūbo valdybos, kuriame tarp kitko pasakyta: „Steigėjai visuotiname susirinkime nutarė 16 vasario 1929 m. kaip Tautinę šventę iškilmingai paminėti. Šventės paminėjimo iškilmių tvarkomasis darbas pavestas klūbo valdybai“. Vasario 3 d. „Pietų Amerikos Lietuvy“ buvo klūbo vicepirmininko straipsnis, kurame buvo paškinta, kad „mes nenorim prie jūsų prisidėti, nes pas jus žmonių nėra“ (turim priminti, kad sausio 20 d. iniciatorių grupė per „Lietuvis Brazilijoje“ šventės klausimui kvietė visus inteligentus veikėjus į bendrą posėdį), todėl mes patys šventės paminėjimą rengsime (taip galima buvo suprasti iš straipsnio turinio), o „jus“ jei norit — dalyvaut (kviečiam norinčius dalyvauti; Š L. Klūbo valdybos rašo N 1). Bet kas pasirodė? Atėjo 16 vasario, o šventės paminėjimas nebuvo suorganizuotas: gera, kad iniciatoriai ta padarė. Ar ne tiesą buvo parašęs St. P. straipsnis „Ne tuo keliu einam“ („Lietuvis Brazilijoje“ N 3. iš sausio 27 d.) „Vargu ar darbas atsieks tikslą“? Tad ar tuo keliu buvo eina?

PAMESTAS PASAS.

Pamestas pasas, išduotas Broniui Šukevičiui. Jei kas rado maionėkite gražinti į šio laikraščio redakciją.

ŽINOTINA!

visiems lietuviams, kurie ar jau buvo apžiūrėti kolonijoje Tabatingaroje, ar dar nori vykti ten pasiziūrėti ir pasirinkti sklypą.

Jau parengta 30 ūkių, iš kurių 19 parduoti, o 11 sklypų po 10 alkerių apkapčioti ir parengti pardavimui.

Kolonijoje visas padaryta ir nuo šio mėnesio

23 dienos pradės veikti didelė krautuvė, vaistinė, ligoninė, o norintiems užsidirbti ir darbai. Beto visame kame pavyzdinčiausia tvarka.

Vasario 28 dieną ir kovo 6 dieną išvažiuos kolonijon lietuvių Polnistių naujos grupės. Visi užinteresuoti kviečiami pas mus dviem dienom išanksto registruotis išvažiuvimui į koloniją. Dabar laikas pasi-

rinkti sklypą, kad pasiruosti kovo gegužės mėnesių sodinimui augalų. Kovo-balandžio mėnesiuos kolonistams bus gauta nemokamai iš Žemės ūkio Ministerijos sėklų komplektai.

Igaluoti parduvejai:

Casa de Comercio ::INTERNACIONAL::

Rua da Conceição nr. 75 (ties Luz stotimi) — S. PAULO

Juokų krepšelis

JONO POLKA SU MARGARITA

(bet galima šokti ir su Monika piritarian armonikai)

Dženas Zilius net sušilęs
Šoka fokstrota keistai,
Jo mergelė, kaip žuvelė,
Pusnuogutė vos tiktai.

Rita — rita, Margarita,
Jonas myli ją karščiau.

Išlįžojes krato kojas,
Trepai, mina kaip gaidys:
Kelnės plėčios, kojos lankčios,
Raitos kap ungurys.

Rita — rita, Margarita,
Raitos kap ungurys.

Margarita išraityta
Miksi žibančiom akim,
Gražūs keliai Joną kelia
I padanges su sayim.

Rita — rita, Margarita,
Eičiau peklon su tavim.

Kyla lūpas siekti lūpas
Pabučiuoti jas tuojau,
Akys dega, rānkos dreba
Sirdis plaka dar smerkiau.

Rita — rita, Margarita,
Pabučiuot noris karščiau.

Jaučiu meilę — tyra daile,
Kaip žiedelį ant gelės,
Būk tu mano pati Dženo,
Tai bus laimė didelė.

Rita — rita, Margarita,
Tu gražiausia man gelė.

Margarita, gal tu kitą
Savo mylimą turi,
Pasakykite, nekankykite,
Meilė tai kaucia žiauri.

Rita — rita, Margarita,
Ar tu kito neturi?

Židroskė taip atsakė:
"Turiu vyrą ir vaikų!"
Jonas šalo ir pabalo
Ir daugiau jau nesėkūs.

Rita — rita, Margarita,
Ji tur vyrą ir vaikus.

Sodaunikas.

Kas tai yra papirosas.

Š. Amerikos prezidentas Vilsonas, paklaustas, kas tai yra papirosas, atsakė: — Papirosas yra į popierį susukta dvokanti žolė, kurios vienam gale yra ugnis, o kitam kvailys.

Ilgiausias pasauly tiltas.

Prieš kara ilgiausias pasauly tiltas buvo per Nemuną ties Kaunu, nes per jį pereiti trūkdavo viso 13 dienų. (Mat Suva'kijoj buvo vakarų Europos kalendorius, o Kaunijoj buvo — rusų, kuris vėlinoi viso 13 dienų.)

Patarimai vedusiems vyrams.

1. Negirk sveitimų moterų bei merginų girdint tavo žmonai.
2. Visuomet pagirk savo žmonos pagamintus valgius, nors ir būtų nekanūs.
3. Su žmona nesiginčyk, nors ji netiesybė sakytu.
4. Nebark žmonos supikusios, vadinink ją ligoniu ir užjauk ją.
5. Jei nenori, kad žmona eity su tavim į svečius, liepk jai greit apsiengti tuomet pati atsiskaks.
6. Jei nori išėiti į miestą, o žinai, kad žmona neleis, pažadėk jai nupirkti čokolado ir būk jai kokias 2 valandas prieš tai meilus.
7. Jei žmona ima burtis, tai nesibark su ja, bet juokauk, kol ji pati pradės juoktis.
8. Jei žmona ko prašo, tai duok kuo greičiau, nes paskui ji neims.
9. Jeigu žmona sužinoj, kad tu turi 5 milbeisus, tuojau atiduok jai ir liepk ka nors nupirkti, tuomet būsi geras vyras.
10. Jei matai, kad žmona yra pavargusi, pridėk tuojau pasamdyti tar naitę, tuomet ji tau bus gera ir nuotarnaitės atsisakys.

Kukunjano klebonas.

(Gera apysaka apie blogus žmones).

Kunigas Martynas buvo... Kukunjano klebonas.

Geras — kaip duona; tyras — kaip auksas, jis tėviškai mylėjo kukunjaniečius. Kukunjano jam būtu buvęs tikras rojus, jei kukunjaniečiai būtų bent kiek jį klausę. Bet jie labai vengė klausyklos, ir atėjus Velykoms, didžiojo altoriaus cimborija, kaip visuomet, liko pilna ostijų. Gerajam klebonui skaudėjo širdį, ir jis kasdien prašė Dievo maitonės leisti jam gyventi, kol pasitaitys parapijiečiai. Ir pamatysit, kad Dievas jo išklaušė.

Viena sekmadienį po evangelijos, klebonas Martynas šlipo į sakyklą.

— Mano broliai, — tarė jis. — tikėkit, jei norit. Viena naktį aš, vargšas nusidėjėlis, staiga pasijūčiau bastovys prie Dangaus vartų, Pabeldžiau, ir šv. Petras man atidarė.

— O! tai jūs klebon, kokie vėjai atpūtė? Kuo galit padėti?

— Gerasis šv. Petrai atleisk mano smalsumą, pasakykit, man, kiek pas jus yra kukunjaniečių? Jūs turit raktus ir didžiąsias knygas, jūs, be abejo, žinote?..

— Nieko nao jūs neslėpsit, pone klebon, einam, abu pažūrėsim.

Ir šv. Petras, pasiėmęs didžiąsias knygas, užsidėjo akinius ir pradėjo vartyti lapus.

— Pažūrėsim... Kukunjanas, sakykim, ku... ku... Kukunjanas. Štai jau radau! Kukunjanas... Gerasis klebon, bet paslaptis visai tuščias, baltas, kaip zniegas — nė vienos vėles...

— Kaip? Nė vieno kukunjaniečio? Nė vieno?... tai negali būti! Žiūrėkit geriau!

— Nė vieno, šventasis žmogau, žiūrėkit pats, jei manit netikit.

— Koks aš nelaimingas! — sušaukiau, pliaukšterėjęs dėl našis per šlaunis.

— Pasigailėkit, šv. Petrai!

— Tikėkit manim, pone Martynai, — tarė šv. Petras — nereikia taip jaudintis. Ius gali išikti smilkrus kraupsmūgis. Pagaltau, tai ne jūsų kaltė. Man rodos, jūs kukunjaniečiai, prieš patekdami į Dangų, nėsta ne mažais būreliais pereiti skaistyklės šepėčius.

— Al pasigailėkit, šv. Petrai, padėkit man juos surasti. Bent paguosiu, suraminšiu...

Su noru, man drauge... tik apsiakūt batus, nes kelias į skaistyklą nepuikniausias... Ot, taip pūktit! Dabar drožkit nosies tiesumą. Matot? ten toli — dešiniaje? Ten surastis sidabrinius su juodais kryžiais vartus... kairėje pabelskit, ir jums atidarys. Sūdievi! Geros sveikatos ir laimingos kelionės.

Ir aš keliauau... Koks vargas! Nušipestojaui, kaip višta, kelias siauras, pilnas dagių... Juo aš ir priėjau sidabrinius su juodais kryžiais vartus. Beldžiuos.

— Kas ten? — paklausė graudus balsas.

— Klebonas iš Kukunjano, — atsakiau.

— Iš?

— Iš Kukunjanol

— Al Prašau!

Jeju. Didelis gražus, tamsiais, kaip naktis, sparnais, sviesiu kaip saulė, rūbu, deimantiniu raktu už juostos angelas rašė į dideles, kaip šv. Petro, knygas.

— Ko gi pagaliau jūs norit? — paklausė angelas.

— Gražusis Dievo angele, — šaukiau: — gal būt aš labai smalsus, bet aš norėjau sužinoti, kiek pas jus gyventojų iš Kukunjano?

— Iš

— Iš Kukunjano, kukunjaniečių; tai aš — jį ganytojas.

— Al! tai klebonas Martynas! Sveiki! sveiki!

— Jūsų patarnavimams, pone angele.

Ir angelas, palaizęs galą smiliaus, pradėjo vartyti knygas.

— Kukunjaniečių... — giliai atsidūšęs tarė angelas: — pas mus visiška nėra pone Martyne...

— Jėzu, Morija, Juozapail Nė vieno kukunjaniečio skaistyklėje! Viešpatie, tai kur jie pagaliau?

— Šventasis žmogau, taigi jie visi Danguje. Kur gi nori, kad jie būtų?

— Bet aš iš Dangaus ateiu.

— Iš Dangaus? Na ir kas?

— Na ir tas, kad Danguje taip pat nė vieno! Geroji Angeli Motina.

— Ko gi nori, pone klebon! Jei ju nėra nei Danguje, nei skaistyklėje, tai jie visi...

— Šventasis Kryžiau! Oi, oi, o! Nejuu tai gali būti? Nejuu šv. Petras būtų užsigynė! Bet aš gaidžio negirdėjau giedant! O vargšai jie! Kaip gi aš pateksiu į Dangaus karalystę, jei nė vieno kukunjaniečio ten nėra.

— Klausykite, pone Martyne, jei jūs taip norit, žūt būt, gauti tikrų žinių, ir jei mokat bėgti, drožkit šituo: štai, siauru šuntakinį į kairę. Ten surasit didelius vartus, o prie jų jums nurodys...

Ir angelas uždarė duris.

Ir iš tiesų tai buvo šuntakis, kuriuo aš bėdumas griuvinėjau, kaip girtas, slydau kiekviename žingsnyje, buvau visas šlapias, kiekviena kūno kertele prakaitavau, alpan tuo troškilo... bet deka pusbačių, kuriuos man paskolino šv. Petras, padų nenusvilau.

Prisišokavęs, prisilidinau prie pagaliau kairėje pamatėm duris. Nė duris, tiesiai vartus, milžiniškus vartus visiškai atvirus, iš kurių ruko ir garavo kaip iš duoninės krosnies. O, mano vaikeliai, koks baisus reginys! Nėks tén manęs nepaklausė mano pavardės, nér ten jokios registracijos. Pro atvirus vartus, mano broliai, visi laisvai eina, kaip jūs sekmadieniai į karčiamą.

Nuo manęs varvėjo stambūs prakaito lašai, bet mane krėtė drugys. Ant galvos atstojėjo plaukai. Aš jaučiau, kad mano kūnas dega, scyla... dvokė taip, kaip Kukunjane kada senis kalvis prieš kaustydamas degina senam erkliui nagas. Tuo blogu oru aš negalėjau alsubti, aš girdėjau dejavimus, vaijotimus, keikimus...

— Pagaliau ar eisi, ar ne? — stuktėjo sake į pašonę senas velnias.

— Aš? Aš neisiu! Aš esu Dievo draugas.

— Tu — Dievo draugas, bumtelėjo velnias — Dėgųjų kar liau, tai ko gi čia, nori?

— Aš atėjau... Al! Aš neišsilaukau ant kojų!... Aš atėjau iš toli... ar... ar... per neusipratimą... pas jus nepateko koks nors kukunjanietis...

— O, Dievo ugniel! Kaip gi tu iki šiol buvai toks nejudrus, nežinojai, kad visi tavo kukunjaniečiai čia. Štai varnai padedant, žiūrėk — pamatysit, kaip mes tvarkom tavo piktuosius kukunjaniečius...

Ir aš pamatėu baisioj liepsnoj ilgąjį Galiną — jūs visi jį gerai pažistat — kuris taip dažnai būdavo girtas ir dėl kurių girtuoklavių tėjo šerti tiek daug „gyvio“ jo vargšai žmonai Klirai. Mačiau mažą ledykėlę, ilganosę Katrę... kuri dažnai viena nūkvūdavo kluone... Ji ju gerai prisimena! Bet jau aš per toli nuėjau.

Aš mačiau Paskalį Taitkpirštį, kuris spausdavo aliejų iš pono Julijono sėmenų.

(Tąsą 4 pusl.)

Kurioj valstybėj daugiausia pinigų.

Apie valstybės pinigini stovį sprendžiama iš esamų apyvartoj pinigų, kurie yra padenkti aukso fondu ar garantuoti kitais turtais. Juo turtingesnė valstybė, juo daugiau turi turty, kurių sąskaiton laidžia popierinius ir metalinius pinigus. Todėl svarbu patirinėti, kurioj valstybėj daugiausia tenka kiekvienam pilieciui apyvartoj esančių pinigų.

Pirmoj vietoj yra Surinijos Vals. tybės, kuriose vienam pilieciui tenka 27.40 lt. Turtin galvoj, kad žmonės turi dar 680 lt., antroj vietoj Anglija — 24.000, toliau eina Kanada — 23.328 lt., Šveicarija — 22.896 lt., Australija — 18.298

lt. Išdėnėtinas mažutės Šveicarijos ir Australijos pinigų kiekis!

Europos valstybėse vienam žmogui tenka: Prancūzijoje — 13.200lt., Belgijoje — 13.840 lt., Olandijoje — 10.700 lt.

Idem dar pažvelgti į Azijoje esančias valstybes. Japonijos gyventojui tenka 4328 lt. Britų Indijoje — 1400 lt. Kinijos — 482 lt.

Lietuvoj, esamus apyvartoj banknotus ir metalinius pinigus padarius iš gyventojų skaičiaus, kiekvienam tektų apie 40 lt. Turtin galvoj, kad žmonės turi dar svetimos valstus, šį kiekį dar neiktų kiek padidinti.

Algis.

SKUBEKIT

Pinigų paskutine proga! Sklypų vendami ir turi nuolatini darbą vietoje. O jūs ko laukiate? Juk greitai neįsipažinsite su draugais ir pažystami, nuolauksis ne vieno sklypo! Gailėsitės, bet sipirkę ten sklypus džiaugiasi begyvis.

MUSŲ ADRESAS:

PRAÇA DA SE N. 3, 4 and.

Generalinė atstovybė: „INTERNACIONAL“, Rua da Concórdia nr. 75 (Lietuvių būras)

Agentūra: Rua Domingos de Moraes nr. 289

Žemdirbio kampelis.

Vasario—Kovo mėnesiai ūky. Vasaris mėnuo lietingas ir gerokai karštas. Įpatinėjai šiemet net ir nuostolių nemazai pridirbo žemės ūkiui, įpatinėjai nokstantiems ir augantiems vaisiams bei kitiems augalams.

Sodinimai. Vasaris mėnuo labai tinkamas sodinimui greitai priaugančių daržovių ir kitų augalų. Šiame mėnesy sodinama — sėjama: bulvės, žirniai, ridikai, būrokai, saldžiosios bulvės (batata doce), grāo de bico ir šabalbonai (fejāo), specialūs rūšies sausam metų laikui.

Kopūstus, kaip ir kitas daržoves, geriau sėti antroje Vasario mėnesio pusėje. Taipgi šiame mėnesy sodinama vaisiniai medžiai, įpatinėjai tokie, kurie įvežami iš šaltesnių kraštų.

Augalų priežiūra. Vasario mėnesy žemdirbiui tenka atydziai daboti augalus nuo vabzlių ir kirminų, o pastebėjus tokius, tuojaus reikia griebtis priemonių juos naikinti.

Valymas — skynimas. Vasario mėnesy nuimama nuo daržų ir sodnų abacates, ananasai, kriaušės, obuoliai, maronella, pecegos, slyvos, mangai, caju, vynuogės, arbūzai, dynai, mamāo ir abobora. Nūkritę vaisiai ir netinkami naudojimui reikalinga sunaikinti todėl, kad juose veisiasi kirminai, kurie gali kaupti sekanciam sodnos ir daržydeliui.

Šiame mėnesy neperinama kiaušiniai, neskaipinama joks gyvulus ir nekertama medžiai, skirti sunaudojimui statybai ar lentoms.

Kovas mėnuo. Šis mėnuo dar gana šiltas, taipgi pradžioje dar buvo pusėtina lytaus. Vienok jau yra perinamas ir sausesnį ir šaltesnį vadinamo rudens laiką. Vidutinė temperatūra truputį aukščiau 20 Celsija.

Tai yra mėnuo sodnų ir daržų, šame mėnesy visų įtempimu vykdoma įvairiausių daržovių, o sodne medelių sodinimas.

Kovo mėnesy trešiamą žemė gyvulių mėšlu, arba kitomis organinėmis trąšomis. Taip — gi beriami ir mineralinės trąšos.

Sodinama šabalbonai (fejāo de secca) ir cukrinės nendrės, bet šios tik tose vietose, kur nekrinta šalnos, ar šalti rūkai. Sėjama žirniai. Ruošiamasi priešėjis ir jau net sėjama Europos javai: kviečiai, miežai, avizos, linai, ir kiti, bet geriausiai juos sėti Balandžio ir Gegužės mėnesiuose, į parengtą Kovo mėnesy dirvą. Kovas mėnuo geriausia tinka dobių (alfafa) ir kitų pašarinių žolių sėjai. Persodinama daržovių, kavos ir tabako rasoda. Persodinimus reikia atlikti toms dienomis, kai lynoja, arba kai apsiniaukusios dienos — vengti persodinimų saulėtose, kaitriose dienose.

Kovo mėnesy prasydeda valymas vasaros sezonui sėjų ryžių, kukurūzų, bovelnos ir kitų kultūrų. Kovo mėnesio gale pradedama piauiti ir džiuvinti pašarinės žolės, kad turėti gera galvijams pašarą žiemos sausmedžio laikui. Kovo mėnesy p'utas pašaras yra sveikiausias ir maistingiausias.

Neperinama dar kiaušiniai, neskaipinama gyvuliai ir nekertama medžiai, skirti apdirbimui.

Nuo redakcijos. Sekanciam (gamo) laikraščio numeryje pradėsime talpinti „Žemdirbio kampelį“ pilną aprašymą tos naudos, kurią duoda šilkvabalių ir šilkmedžio veisimas Brazilijoje. Aprašymas trumpais bruožais apims visą dalyką, duodant visas žinias ir nurodymus šilkvabalių veisimo, medžių auginimo ir šilko gaminto srityje.

„LIETUVIO BRAZILIJOS“

Skaitytojams

Jei norit, kad Jūsų laiška nežūtų, rašykite savo antrašą taip:

Vardas, pavardė

Caixa postal 3311 - S. PAULO

Idemūs dalykai.

— Lietuvoje surūkoma per metus 500 milijonų papirosų. Taigi kiekvienam gyventojui, dideliame ar mažame, per metus tenka 213 papirosų. Jei imsime papirosą maždaug 8 centimetrų ilgumo, tai 500 milijonų papirosų, darstant vieną prie kito, sudarytų 40.000 kilometrų ilgumo juostą, su kuria galėtume apjuosti visą žemės kamuolį.

— Anglijoj per šias Kalėdas suvaigyta 600 tūkstančių kalakutų ir žąsų, pusantro milijono vištų ir ančių, 800 tūkstančių tonų lašinių. Vien tik gardumynams pagaminti suvartota 30 milijonų kiaušinių, 600 milijonų litrų pieno ir 1200 tonų razinku.

— Paukščiai nešę gali išgyventi 3 dienas, žmonės nevalgę — 12 dienų, šunės neėdę — 20 d., varlės — 360 d., vėžliai (čerepokai) — 500 d., gyvatės — 800 d., žuvis — 1000 dienų, vabaliai 1200 d.

— 100 krūgdžių sveria tik vieną kilogramą, o musiu sutelpa į vieną kilogramą apie 141 tūkstantį.

Dėmesio!

Duodu fortepijono, muzikos teorijos ir solfedžio — dainavimo pamokas, arba ruošiu stoti konservatorijon. Norintieji mokytis prašau kreiptis. Rua Barão de Ladario 67. (netoli nuo S. Antonio bažnyčios) Kasdien nuo 5 iki 7 val. vakaro.

Stasys Krašauskas.

Muzikos ir dainavimo mokytojas.

Lietuvoje daug vilkų priviso...

Senovėje dideliuose Lietuvos miškuose buvo daug visokių žvėrių, tačiau, išskirtus miškus sumazėjo žvėrių, o kiti ir visai išnyko. Tik kur yra dar didelės girios, pelkės, raistai, ten galime rasti daug užsilikusių vilkų. Pavyzdžiui, tarp Kažų-Rūdės (gelžkelio stotis) ir bažnytkaimio Višakio-Rūdės yra miškuose nepaprastai daug vilkų. Višakio-Rūdės apylinkose pastebima ir priskaitoma iki 60 vilkų. Vilkai dažnai vaikščioja gaujomis, po 6 ir daugiau. Žmonėms keliauti per miškus pavojinga. Pernai vilkas užpuolė vieną beginklį žmogą. Prasidėjo tarp žmogaus ir vilko arši kova. Tik laiku pastebėjo žmonės padėjo nugalėti žvėrį.

Kitą kartą vienas jaunas vyras, eidamas per mišką, pamatė būrį vilkų kišenėje turėjo revolverį, iššovė į vilkus, bet vilkai neusigandė, o puolė jį. Vilkas suspėjo ilpti į šakotą pušaitę ir tuo būdu išsigelbėjo. Vienas ūkininkas kuo važiavo per mišką. Tik štai pastebėjo, kad šalia vežimo bėga du vilkai ir rengiasi pulti jo arklius. Ūkininkas greitai užsidegė liktarna, kurią vežėsi su savim, ir pakėlė triukšmą. Nematonūs bendrakelioniai nukurė į tankumynę. Vienas žmogelis, bešaudydamas „dubeltaukute“ zuikius, pamatė priešais ateinantį vilką. Jis šovė į vilką iš „dubeltaukutės“, vilkas tur būt išsigandęs, dviejų šūvių smuko į miško gilumą, o „medžiotojas“ netekęs žado parkūrė namo, užmiršęs miške net savo šautuvą.

Vilkai yra tiek drąsūs, kad iš miškų išeina į laukus 7 - 10 kilometrų. Dienomis slapstosi laukuose, krūmuose, upelių krantuose, o naktimis veržiasi į tvartus. Daugeliui ūkininkų išpiovė avis, žąsis, užpuldinėjo ir didesnius gyvulus, o vienam net dienos metu kieme papiovė avį.

Žmonės, neturėdami gerų ginklų, nežino, kaip apsisaugoti nuo vilkų.
X. Y.

(pradžia 3 pusl.)

Mačiau Babetą, kuris rinkdamas nuo nupiauto javų lauko varpas, nepatingėdamo jų nusiakaboti ir nuo gūbų.

Mačiau poną Grapazį, kuris dažnai tepdavo savo ratus pono Anastazijaus tepalu, ir poną Dofiną, kuris, nesant miestelėjų vandens, užrakinėdavo savo šulinį.

Tylūs išsigandę: iki ausų išsijioje, klebono Martyno klausytojai pradėjo dūseuti, lyg matydami pro atviras pragaro duris kas savo tėva, kas motiną, kas močiutę, o kas — seserį.

— Jūs suprantat, mano broliai, kad taip toliau tęstis negali. Mano pareiga — jus ganyti ir saugoti nuo pragaro, į kuri jūs visi pasirengę griūti šiačia galva. Bytoj aš pradėsiu savo darbą. Rytoj, sakau, ir ne vėliau! Ir nepatingėsiu! Kad viskas eitų sklandžiau, reikia dirbti iš eilės. Mes ir eisim vieni po kitą kaip šokyje.

Pirmadienį — aš išklausysiu senelius ir seneles, — monkniekis!

Antradienį — vaikus ir mergaites. Eis greitai.

Trečiadienį — vaikus ir mergaites. Čia teis ilgiau.

Ketvirtadienį — vyrus. Pabaigsim greit.

Penktadienį — moteris. Tik perspėju, be „istorijų“.

Šeštadienį paliksiu seniui malūninkui. Aš manau, kad jam vienos dienos nebus per daug.

Štai mano nuosirdus jums linkėjimas. Amen.

Kas buvo pasakė, buvo ir padarėta.

Po šio atmintino sekmadienio kukunjaniečiai pakvipo dorybėmis vietoje dešimties mylių apylinkėje.

O gerasis klebonas Martynas šeštadienio naktį, išvargintas ilgos malūninko išpažinties sapnavo, kad jis apsuptas parapijiečių būrio, iškilminga eisena, degančiomis žvakėmis rankose giedant „Te Deum laudamus“ traukė į Dangaus karalystę...

Iš prancūzų kalbos vertė

Kupčiūnas

CASA EDMUNDO

Visi reikmenys ir medžiaga batsiuviams ir odos išdirbinu dirbtuvėms. Išdirbimas visokių rūšių aulelių.

EDMUNDO LEITNER

Rua Anhağabahú, 26 - S. PAULO

(apačioj S. Bento tilto) telep. 4-251
Kalba vokiškai.

CASA SALOMÃO

— PIRKIMAS IR PARDAVIMAS —

Perkama baldai, divonai, kortinos, sugadinti brangūs akmenis įvairios vertės metalai, rašomos ir siuvamos mašinos, pianos ir kiti muzikos instrumentai ir ištisi namų baldai. Mokama daugiau, negu kitur.

Taip pat parduodama 25 nuosimčiais pigiau, negu kitur.

Salomão Reinkevitch

Rua da Conceição, 65 — Teleph. 5-5259 — S. PAULO

KRAUTUVĖ

RUA S. BENTO, 8

CAIXA POSTAL, 1324

Telephone 2-2915, 2-0479

Telegr. adr. RAMERISTO

RAMOS, EVARISTO & CIA

SÃO PAULO IMPORTERIAI

SANDĖLIAI

RUA DA MOÓCA, 261

SANDĖLIS 2 ir 3

RAKTAS S. P. R

GELEZIES REIKMENS IR MEDŽIAGA

STATYBOS, DIRBTUVIŲ

IR

FABRIKŲ

INSTRUMENTAI „RAMERISTO“

IVAIRUS INDAI

STIKLAS

IR

Fantastiniai dalykai

INSTRUMENTAI - ĮRANKIAI

DEL

DAILĖS ISTAIGU

IR

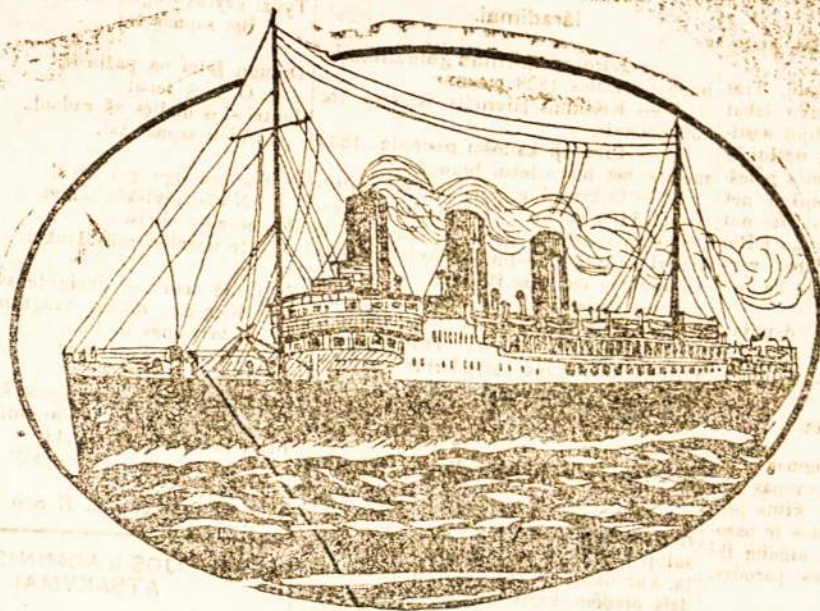
INDUSTRIJOS

PLIENAS GELEZIS

DRATAS

TRIUBOS ŠAPOS

IVAIRI MEDŽIAGA ir tt.

TAUTIEČIAI!

Ko Jūs laukiate? Ar laivakorčių pabrangimo?
Juk Jūsų pažįstami beveik kiekvieną dieną
vyksta į Tėvynę per mūsų biurą.

Skubėkit užsakyti sau laivakorčių, kol dar laikas. Mes
kainas dar nepakėlėm.

Veliau bus brangiau

CASA DO COMERCIO
„INTERNACIONAL“

Rua da Conceição, 75 - Tel. 4-0896 - S. PAULO

W. C. Gavensky ir P. J. Butkus

PILIECIAI! Kas nori gražiai ir pigiai apsirengti,
eikit!

CASA SEMINARIO

T. BEREZIN ir M. RABINOVITCH
Rua do Seminario N. 15 (netoli pašto)
Teleph. 4-3373

Kostūmai sulig miero už 100, 120 ir 140 milreisų ir
t. t. Darbas garantuotas. Kalbama visomis Europos
kalbomis.

PIGUS ŽEMĖS SKLYPAI

Dar nevėlu įsigyti geriausiomis sąlygomis nuo-ava žemės
sklypa su namu geroje ir pramoningoje S. Paulo miesto
dalyje, kur jau apsigyveno keletas šimtų Lietuvos
piliečių-šeimų.

PRAÇA DA SE', 34
Sala 10-12, Telephone 3-3363

AV. PAES DE BARROS, 9
casa 3 (Moo'ca) greita ruoš aptiekas

MATAS IVANAUSKAS

D-ras WLADIMIR de THIMÉ

Vienintelis rusiškas advokatas S. Paulo. Vertimai, teismo
bylos, šoferiams dokumentai, asmenų liudymai, pilietybės
gavimo dokumentai «šamados».

Raštinė: Rua São Bento 36 nr. 6 andar, Sala 12
Telef. 2-2746

Priėmimo valandos: nuo 9 ryto iki 7 val. po pietų.

BARAS ir RESTORANAS

TEUTO = RUSSO

Seniau „BARAS SUISSO“
Ivairūs užkandžiai, mandagus patarnavimas, švara ir tvarka
pavyzdinčiausia.

Virtuve prižiūri specialistai rusų virėjai.

VAKARŲ KONCERTAI

Atlankykite, įsitikinsit

Rua Ipiranga 73

LISSENKO ir LITTER

SIUVAMŲ MAŠINŲ KARADIEDŪ!

Mūsų įstaiga nuolat turi dideliam pasirinkime rankinis ir kojines siuvas mašinas naujas ir varotas, 7 stačiais, gerai prietaisais. Kainos nuo 80\$000 iki 500\$000.

Mes taipgi taisome ir perdurbame viskų tipų siuvas mašinas.

Turime pardavimui visokių plokštelių ir elektrinių gramofonų. Kainos pigios tikrai pas mus.

RUA PIRAT NINGA nr. 122. TELPH. 9-0235

Lacarta & Frangione.

DOCTOR JAYME MARCONDES

ADVOKATAS

Priima komercines ir kriminalines, civilines ir kitas bylas. Sustato įvairius prašymus viešoms ir kariškomis įstaigoms.

Teismo bylos.

Biuras: RUA S. BENTO, 12, Sobreljoja
S. PAULO

Nuo 11 val. 30 min. iki 4 po pietų

DOMÉS.

Kas norit gardžiai ir pigiai pavalgyt, eikit į botequim

ADRIANO PINHEIRO

Rua da Conceição. 69. S. PAULO.

prie pat CASA „INTERNACIONAL“.
Galima gauti šiltus pietus ir vakarienes. Ivairūs šalti užkandžiai. Kainos pigios.

Dantų Gydytojas

F. STRAICHMAN — L. MAURANO

Atvytkės iš Rygos miesto.

Specialistas sudejimo dantų, traukimo be skausmų. Darbas garantuotas. Priėmimo valandos: Nuo 10-os ligi 8 val. vakaro Sekmadieniais nuo 8 ligi 10 val. ryto.

Rua das Palmeiras 68 nr. S. Paulo.

Kalba latviškai ir rusiškai.

SPAUSTUVĖ „BIRUTĖ“ priima įvairius spaudos darbus
RUA VISCONDE DE PARNAHYBA 299

AGENCIA POPULAR

AVENIDA S. JOÃO, 85-A Sobreljoja
sala 3. Telephonas 4-8040

(priešais centralinį paštą)
Kas nori gauti tarnybą geresniuose namuose S. Paule, jei tik biskj moka portugaliskai, tekreipiasi pas mus.
PATARNAUSIM VELTUI.

DANTŲ GYDYTOJA

Elena Kuševskaja

Priima nuo 12 iki 21

Galima susikalbėti ir rusiškai

Rua Aurora, N. 94

S. PAULO

Laikrodininkas — specialistas.

Priima pataisymui įvairus laikrodžius, chronometrus, repetitorius ir kita. Darbas garantuotas.

Taip pat parduodama sieniniai ir kišeniniai laikrodžiai „Omega“ nuo 65\$000. Budilnikai įvairių firmų nuo 14\$000.

Beto perkama senas sidabras, auksas ir briliantai. Moka gerai.

DANIEL GOLDŠTEIN.
„CASA VIENNA“
Avenida São Jão 106-A

Aptieka „MUNICIPAL“

Aptiekos įvairios prekės, cheminiai išdirbiniai, mineralų vandens, parfumerija vietos ir užsienio išdirbimo

A. Gorenštinas.

Rua Barão de Itapetininga, 36.

Telef. 4-7757.

Brazilijos žinios

Brazilijos gyventojų skaičius.

Sulig paskutine statistika Brazilijos gyventojų yra viso 39.103.856 žmonių.

Atskirai kiekvienoj estadoj gyventojų yra:	
Minas Geraes	7.257.799
São Paulo	6.175.685
Bahia	4.041.540
Pernambuco	2.783.049
Rio Grande do Sul	2.864.629
Rio de Janeiro (miestas)	1.944.680
Ceará	1.590.003
Distrito Federal	1.431.688
Pará	1.375.845
Parahyba	1.277.652
Alagoas	1.164.654
Maranhão	1.108.601
Paraná	938.281
S-ta Catarina	913.553

Kitos estados gyventojų turi mažiau. Mažiausia, tai estado Acre, viso 111.220 žmonių.

(Paimta iš „Gazeta“ iš 20 II).

Karnavalas Brazilijos sostinėje dar bus tęsiamas toliau, ir kovo m. 8 d. Avenidoj Rio Branco bus paroda gyvųjų paveikslų dviejų klūbų — Demokratų ir Velnio karininko. Leidimas jau gautas. Šie klūbai negalėjo pasirodyti žmonėms vasario 12 d., nes tuomet buvo didelis lietus.

58 dienas pėkėti.

Vasario 20 d. atvyko į Rio de Janeiro du jaunuoliai: José Garofalo — italijonas ir Guilherme Hugerdon — vo-

kiety, kurie poposakojo spaudos atstovams šokią istoriją.

Gyveno jie Matto Grossoj, Tres Lagôas mieste. Gyvenimas buvo labai vargingas. Sužinoję, kad Brazilijos sostinėje geriau ir lengviau galima užsidirbti pinigų, nutarė ten vykti laimės paieškoti. Bet kaip vykti? Nėra pinigų net bilietui nusipirkti. Tuomet nusistatė eiti pėsti ir ėjo... 58 dienas, kol atvyko į Rio de Janeiro. Kelionė jų buvo labai varginga. Nakvojosi miškuose. Valgė ką rasdavo, ar ką žmonės duodavo.

Dabar Brazilijoje nenori daugiau pasilikti, ju konsulatui siūnčia atgal — vieną Italijon, kitą Vokietijon.

Lietuviai areštuotas.

Vasario 20 d. lietuvis Zigmąs Matukas 19 metų amžiaus, gyvenęs rua Tabajaras 95, už peštines ir kitus praskaltimus policijos tapo suimtas ir pasodintas į „šaltąją“, kur darys atgailą iki Teismui, o paskui kaip likimas parodys.

Sveikintinas įstatymas.

Brazilijos valdžia išleido įstatymą, kuriuo einant draudžiama mergaitėms neturintioms pinigų 21 metų amžiaus tarnauti restoranuose, kabaretuose; gyventi „liuksemburgų“ namuose, specialuose pensionuose ir kitose pusilinksmimo vietose. Pažymėtų įstaigų savininkai — savininkės tuo labai susirūpino, žada net protesto memorandumą valdžiai pasiūsti, bet vargu ar laimės.

Geras biznis.

Sausio mėnesį Londone parduotas Raphaelio paveikslas už 1 milijoną dolerių, kurį nupirko bankininkas Mellonas. Šis paveikslas yra paskutinis, kuris buvo parduotum Anglijoj. Šį paveikslą pats Raphaelis 1508 metais pardavė vienam anglui už 115 dolerių, dabar to anglo įpėdiniai gavo už jį net 1 milijoną dolerių. Reikia — biuis pasisekė gerai.

CASA FARD

Visi Europos valstybių pinigų keitimas. Laivakortės už pigią kainą geriausių ir greičiausių laivų į Lietuvą, Rumuniją, Čekoslovakiją, Rusiją, Austriją ir kitas valstybes.

Rua 15 de Novembro, 80 (priešais Kavos biržą) - SANTOS

Amžinas noras „giminiuotis“.

Napoleonui I-iam paėmus Lietuvą iš rusų, lenkai pradėjo varyti smarkią propagandą, kad Lietuva būtų prijungta prie Lenkijos. Sulenkėję Lietuvos bajorai lenkamams nusileido ir 1812 m. liepos 14 d. Vilniaus katedroje iškilningai buvo perskaitytas aktas, kuriuo pareikšta „kilnus“ noras sujungti Lietuvą su Lenkija. Šiam įvykiui paminėti Napoleono adjuvantas Pacas surengė didelį balių, kuriame dalyvavo patsai Napoleonas. Cia Lenkijos didikai, norėdami kuo nors pažymėti „kilnųjį aktą“, nutarė duoti 1000 auksinių lietuviams — mergelei ar berniui, kurie sutiktų — pirmoji ištekėti už lenko, ar — vesti lenkaitę. Neatsiradus baliuje norinčių, tuoj buvo išsiuntinėta 100 šauklių į miestą. Bet nei Vilniaus mieste, nei apylinkėse norinčių taip pat neatsirado. Taip buvo prieš 100 metų.

IVAIRENYBĖS.

Išradimai.

— Eurocoje pirmas geležinkelis buvo padirbtas 1828 metais.

— Kišeninis laikrodis išrastas tik 1500 metais.

— Pirmieji kaliošai pasirodė 1830 metais, bet buvo labai brangūs.

— Cukrus Europoje pradėjo platinėti tik 1180 metais. Iki to laiko žmonės turėjo arbatą gerti be cukraus ir kiekvieną kartą nusiminti, kol nei niekas nesiskubina cukraus išrasti.

— Pirmoji žmogaus fotografija buvo padaryta 1780 metais.

— Spauda išrasta 1440 metais. Pirmas lietuviškas kalendorius pasirodė 1847 met. Pirmas lietuviškas laikraštis išėjo 1883 metais.

Šis tas apie S. Amerikos lietuvius

Pirmieji lietuviai atplaukė į Š. Ameriką 1688 metais. Jie apsigyveno vienoj saloj. Anglai iš ten juos perkėlė į tą vietą, kur dabar NjuJorkas. Ten jie su olandais pradėjo kurti miestą, kuri norėjo pavadinti „Aušra“. Olandai su lietuvišku pavadinimu nesutiko ir kadangi jie buvo senesni tos vietos gyventojai, miestas tapo pavadintas „Naujuoju Amsterdamu“. Vėliau anglai pavadino jį New Jork (Naujas uostas, nes jis randasi prie vandenyto).

Tai gi lietuviai yra daug prisidėję prie to miesto įkurimo.

Palaiminta šeima.

Š. Amerikoje, Ajovoj, vienas Skotas prieš 10 metų vedė. Jauną porą Dievas palaimino nepaprasta šeimos laime. Per 10 bendrojo gyvenimo metų jiems gimė 19 vaikų. Skoto žmona per tą laiką gimdė 5 kartus po 3 vaikus ir 2 kart dvytnius.

Visi vaikai gyvi ir visai gražiai auga.

A. WELLISON

Laikrodžių ir brangenybių įstaiga

Taisoma įvairūs laikrodžiai. Perkama ir parduodama auksas, sidabras, platinas, brangūs akmenys ir užtatai.

RUA 11 de AGOSTO, 7-B. - S. PAULO

TĒVIŠKĖS ŽVAIGŽDĖ.

Šipsojo tėviškė ir man, graži jina! Tyliai svyravo eglės ten... Bet sapnas tai.

Draugu šeimyna pažinau. O kiek tenai Jautriosios meilės aš radau! Vien sapnas tai.

O, bus tau ilgu vai labai! Norėsi tėviškės matyt. Bet negalėsi skrist Ir negalėsi mūs lankyti.

Zvaigždė mano — zvaigždė šviesi, Kur nuo manęs danginiesi? Siekiu tave, nes myliu Ir pasiekti negaliu!

Zvaigždė mano — zvaigždė šviesi, Kur nuo manęs danginiesi? Bent, skaisčioji, pasakyki, Ar atsieksiu tave syki?!

J. D.

1929 m. 14. II São Paulo.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ATSAKYMAI

P. J. Jankauskui - Curityba. Tamstos laišką gavome ir jį atsakom: „Pietų Amerikos Lietuvis“ dar nesubaurota. „Švyturys“, kaip matyt iš skelbimo mūsų laikraštį, randas spausdintu „Birūtė“.

Tamsta negauni nei „Švyturio“ nei „P. A. L.“ už tuos 10 milrečių, kuriuos Tamsta jiems esi pasiuntęs, tai mums irgi nesuprantama. Pabandyk dar kartą jiems parašyti. Prašom rašyti žinių iš lietuvių kolonijos gyvenimo.

P. Sadaunikui. Tamstos laišką gerai nesupratoma, todėl ir spausdinti negalim. Eilutes spausdinsim.

P. Juozui Krapui. Tamstos raštus gavom. Ačiu. Kas bus įdomesnio spausdinsim.

P. Juozui Šimbeliui. Atsiųstą mums ištrauka iš dvasinio Savaitinio laikraščio iš vasario m. 3 d. apie kunigo Jono Kiviliaus veikimą gavome. Gal ateity sunaudosim kaip medžiagą kitiems straipsniams.

P. L-liui. Juokų biskį „atsisveikinimą“ gavome. Ačiu. Įdėsim gal kituose numeruose.

Pašto dežutė.

Redakcijoj gauti laišakai: Broniui Kševickui ir Zaksieuei Barbarai.

PRANCUZU NAVIGACIJOS COMPANIJOS

Sud Atlantique - Chargeurs Reunis

Artimiausias išvykimas puikių ir greitų laivų

MASSILIA

SANTOS - LISABONAS per 10 dienų

Iš Pietinės Amerikos pribus į Santos kovo mėn. 3 d.

ir tą pačią dieną išvyks į Rio, Lisaboną,

Vigo, Bordeaux.

IŠ SANTOS Į PIETUS

Kerguelen — C. R. — 11 kovo	Lutetia — S. A. — 26 balandžio
Lutetia — S. A. — 15 kovo	Swiatowid — C. R. — 2 gegužės
Krakus — C. R. — 22 kovo	Groix — C. R. — 9 gegužės
Massilia — S. A. — 5 balandžio	Ceylan — C. R. — 17 gegužės
Belle Isle — C. R. — 20 balandžio	

Be laiv.korčių išgaunam ir chamadas — šaukimus iš Lietuvos ir kitų Europos valstybių.

Laivakorčių kainos visiems prieinamos.

AGENTAI:

CIA. COMMERCIAL E MARITIMA

Rua da Quitanda, 19-A — S. PAULO — Teleph. 2.0172

EUBÉE

(CHARGEURS REUNIS)

Išvyks iš Santos vasario m. 28 d. į Rio, Bahi,

Dakar, Leixoes, Vigo; Bordeaux, Havre.

SWIATOWID

(CHARGEURS REUNIS)

Išvyks iš Santos kovo m. 6 d. į Rio, Dakar, Havre. Šis laivas tik keleiviams 3 klasės. Kabinos ir bendrai. Patarnavimas mandagus ir sąžiningas. Valgymas geras. Švara ir tvarka pavyzdinga.

IŠ SANTOS Į EUROPA

Eubée — C. R. — 28 vasario	Kerguelen — C. R. — 31 kovo
Swiatowid — C. R. — 6 kovo	Krakus — C. R. — 10 balandžio
Massilia — C. R. — 3 kovo	Désirade — C. R. — 11 balandžio
Ceylan — C. R. — 8 kovo	Massilia — S. A. — 14 balandžio
Formose — C. R. — 19 kovo	Aurigny — C. R. — 16 balandžio
Lutetia — S. A. — 24 kovo	Lutetia — S. A. — 5 gegužės